

Vanhemmat Vahvasti Mukaan

Varhaisen vuorovaikutuksen ja imetyksen tukeminen lapsivuodeosastolla

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoimisto

Marjo Sinkko
Kätilö-terveydenhoitaja
Imetysohjaajakouluttaja
VVM mentor
8.3.18 Tampere

Etelä-Karjalan Keskussairaalan synnytysklinikka

- * 47 kättilöä, 1 sairaanhoitaja, 2 lastenhoitajaa
- * 12-paikkainen antenataali- ja synnytysvuodeosasto
- * Vuonna 2017 synnytyksiä 967 (983 lasta)
- * Keskimääräinen hoitoaika 3,8 vrk

Mikä VVM?

- * Lähtöisin TYKS keskola
- * Lähtökohtana osaston tarve valmistautua perhehuoneissa annettavaan tehohoitoon ja osastonylilääkäri Liisa Lehtosen visio, että tätä fyysisen ympäristön muutosta tulee tukea hoitokulttuurin suunnitelmallisella muutoksella.
- * Vuosina 2009 – 2012 kehitettiin ja toteutettiin Vanhemmat Vahvasti Mukaan (VVM) –koulutus TYKSissä. Koulutusmalli perustuu tutkimusnäyttöön ja kehityspsykologisiin teorioihin. Pääkouluttajana toimii erikoispsykologi, PsL, Sari Ahlqvist-Björkroth.
- * Syksyllä 2012 koulutusmalli laajeni kansalliselle tasolle Lastenkliniikoiden kummien tuella. Siitä saakka koulutusta on tarjottu myös maan muille vastasyntyneiden tehohoitoa antaville sairaaloille.

Tavoitteet

- Kolme yksikköämme kätilöä: Elina Hänninen, Katja Kipinoinen-Piitulainen ja Jussi Sundgren aloittivat VVM- koulutuksen Turussa syksyllä 2015.
- VVM-mallin soveltaminen täysiaikaisten vastasyntyneiden lyhytaikaiseen sairaalassaoloon vanhemmuutta tukien ja vahvistaen.
- Toimintakulttuurin muutos -> Mallilla stimuloidaan osastojamme tekemään työtä kohti perhekeskeisempää hoito-/ohjaustapaa.

TEHOKKAASTA HOITAMISESTA

EMPAATTISEEN OHJAUKSEEN

VVM:n rakenne

VAIHEET	TAVOITE	KEINO/ HARJOITUKSET	LOPPUTULOS	SUUNNITELMA
I	Vauvan yksilöllisten tarpeiden tunnistaminen	Vauvan käyttäytymisen havainnointi	Yksilöllinen ja sensitiivinen hoito	2-3 päivää/ 4-6 havainnointia
II	Vauvan havainnointi yhdessä vanhempien kanssa	Yhteiset havainnoinnit vanhempien kanssa/ aktiivinen kuuntelu ”Tällainen olen elämäni ensipäivinä”	Luottamus vanhempien havaintoihin ja kumppanuus vanhempien kanssa	2 päivää / 2 havainnointia
III	Perheen ja vanhempien yksilöllisten kokemusten ymmärtäminen	Perhelähtöinen VVM-keskustelu	Perheen yksilöllinen tuki	2 päivää/ 3 perhelähtöistä keskustelua
IV	Kotiuttaminen perhelähtöisesti	Lapsen lääkärintarkastus	Vanhempien aktiivinen osallistuminen	1 päivä / 2 reflektiota

Työskentelyn tukena

Tällainen minä olen
elämäni ensipäivinä

Perhelähtöinen VVM-
keskustelu

Tällainen Minä olen elämäni ensipäivinä ©

Minua kutsutaan: _____

Synnyin _____ ja tänään olen ____ päivän ikäinen

Minä pidän: _____

Minä en pidä: _____

Vanhempani tyyntytelevät minua: _____

Osaan rauhoitella itseäni näillä tavoin: _____

Toivon vanhempieni tukevan kehitystäni: _____

Vanhempani kuvailevat luonnettani: _____

Perhelähtöinen VVM-keskustelu

1. Mitä sinulle/teille kuuluu?

2. VAUVA

Mitä vauvalle kuuluu? → ”Tällainen minä olen elämäni ensi päivinä”

3. RASKAUS

Millainen oli raskausaikasi?

4. SYNNYTYS

Millainen synnytyskokemuksesi oli odotuksiisi nähden?

- Otettiinko toiveesi ja ajatuksesi huomioon?
- Kuunneltiin sinua?

Millaisia tunteita/tuntemuksia koit synnytyksen aikana?

- Millaisena koit kivunlievityksen?

Heräsikö sinulle huoli itsestäsi tai vauvasta synnytyksen aikana?

- Oliko henkilökunnalta saamasi tuki ja ohjaus mielestäsi riittävää?

Miten puoliso/tukihenkilö koki synnytyksen?

Perhelähtöinen VVM-keskustelu

5. JOS VAUVA ON/ON OLLUT LASTENOSASTOLLA

Kertoisitko kuinka vauvan siirto lastenosastolle tapahtui?

Olitko sinä/puolisosi/tukihenkilö mukana siirrossa?

Kuinka koit vauvan siirtämisen?

Mitä ajattelit, millaiset olivat tunteesi silloin? Entä nyt, mitä ajattelet tilanteesta tällä hetkellä?

Oliko sinulla mahdollisuus keskustella lastenlääkärin/muun henkilökunnan kanssa siirrosta?

Millainen oli ensireaktiosi lastenosastolle mennessäsi?

Kuinka olet kokenut lastenosastolla olemisen vanhempana?

Koetko, että vauva on sinun vaikka onkin sairaalassa?

Oletko voinut olla läsnä ja osallistua vauvasi hoivaan toiveittesi mukaan?

Sinun mielestäsi, mikä on ollut myönteistä ja onko mahdollisesti jotakin kehitettävää liittyen vauvasi hoitoon lastenosastolla?

Perhelähtöinen VVM-keskustelu

6. SUHDE VAUVAAN JA TUNTEMUKSET VANHEMMUUDESTA

Miltä tuntui saada vauva ensimmäisen kerran ihokontaktiin/syliin?

Vastaako vauva mahdollista mielikuva-vauvaasi?

Oletko saanut mielestäsi riittävästi tukea ja ohjausta vauvan päivittäiseen hoivaan ja imetykseen?

Onko saamasi emotionaalinen tuki toteutunut odotuksiesi/toiveittesi mukaisesti?

Millaisin ajatuksin olet kotiutumassa vauvasi kanssa?

7. PERHE JA SOSIAALINEN TUKI

Ketä perheeseen kuuluu?

Miten muu perhe on ottanut vauvan vastaan?

Keneltä saat apua ja tukea vauvaperheen arkeen?

Kenen kansaa voit jakaa tunteitasi vauvaan, parisuhteeseen ja perhe-elämään liittyen?

Tarvitsetko tukipalveluita tai keskusteluapua?

8. MUUTA PALAUTETTA YKSIKÖLLEMME?

Muuttuneita käytäntöjä

- * Ihokontaktin lisääntyminen (turvallinen, välitön ja katkeamaton 2h, jatkuen osastolla ainakin ad 6h)
 - isät/tukihenkilöt
 - sektioäidit
- * Isät/ tukihenkilöt mukana kiireellisissä sectioissa
- * Perheheräämää toteutetaan resurssien salliessa
- * Perhehuoneet otettu käyttöön
 - isien/tukihenkilöiden aktiivinen osallistuminen ↑ € ↑
- * Separation väheneminen kaiken kaikkiaan

Muuttuneita käytäntöjä

- * Moniammatillinen yhteistyö lisääntynyt ja on tiiviimpää mm. lastenosaston, vauvatehon, leikkurin ja labran kanssa
- * Verikokeiden ottaminen huoneissa/ äidin rinnalla, vanhemman sylissä. Vanhemman tynnytellessä lasta **käsikapalolla** ja äidinmaito/sokeri –tippasilla ruiskulla annettuna
- * Vierailuaikojen laajentuminen
- * Positiivinen palaute asiakkailta ↑↑↑ (varsinkin uudelleensynnyttäjillä vertailukohtaa aikaisempaan kokemukseen; ohjaus vauvojen viestien tulkintaan)
- * ”Perheenäänen” kuunteleminen ja kiireetön empaattinen kohtaaminen

Saavutettuja hyötyjä

- * Vähemmän vauvoja ”kansliaparkissa”
- * Vähemmän tarvetta hoitajan tekemälle vauvan rauhoittelulle
- * Pienemmät pesulalaskut vauvojen ollessa vaippasillaan iholla
- * Vähemmän viileitä vauvoja
- * Vauvat tyytyväisempiä
- * Hoidon/ohjauksen laadun paraneminen ja yhtenäistyminen
- * Henkilöstön ammattitaidon syventyminen uuden lähestymistavan myötä

VVM:n hyödyt imetykselle muutosilmapiirin kautta

- * Ihokontaktin lisääntyminen
- * Sektioäidit, perheheräämö
- * Vauvojen lab.näytteenotto
- * Yhteistyö vauvatehon kanssa
- * Antenataalilypsyt
- * Imetysohjaajakoulutus
- * Vähemmän matalien verensokerien takia vauvoja lastenosastolle
- * Ensi-imetykset onnistuvat paremmin
- * Vähemmän lisämaitoja

-
- * **Dijojen alkuperäiset tekijät:**
 - * **Elina Hänninen, Katja Kipinoinen-Piitulainen ja Jussi Sundgren**